

Arealutvikling i Helse Bergen HF

Arealutvikling i Helse Bergen HF

INNHOOLD

Innledning s. 3

Utfordringer for Helse Bergen s. 4

Hvilke utbyggingsprosjekter anbefales s. 5

Prosjektene s. 6

Nytt laboratoriebygg s. 6

Nytt barne- og ungdomssenter (bus) s. 7

Nybygg over stråleterapiavsnittet s. 8

Oppgradering av sentralblokken s. 8

Investeringsprosjekter mot slutten av planperioden s. 9

Utviklingstiltakene inne psykiatrien s. 9

Innledning

Haukelandsområdet slik det framstår i dag

Etableringen av Sentralblokken på Haukeland i 1982 var den siste store sykehusutbyggingen ved institusjonene i Helse Bergen. Siden den gang har aktiviteten økt betydelig. Antallet innbyggere har økt, alderssammensetningen er endret og de helsemessige problemene i befolkningen har endret seg. Dette er en utvikling som vil fortsette i årene fremover.

Investering i bygg og anlegg er et av virkemidlene for å møte disse utfordringene. I løpet av få år vil de eksisterende bygg ikke være tilstrekkelige for å gi befolkningen det spesialisthelsetilbudet de har krav på. En mulighet er å bygge et helt nytt sykehus. Et annet, og langt rimeligere alternativ, er å utnytte de mulighetene som ligger i utviklingen av områdene rundt Haukeland og Sandviken. Helse Bergen har derfor laget en arealplan som skisserer hvordan en slik etappevis utvikling av områdene kan foregå.

Sentralblokken har vært et effektivt sykehusbygg som har bidratt til at Haukeland Universitetssykehus har kunnet levere gode og kostnadseffektive helsetjenester i den 20-årsperioden som har gått siden bygget stod ferdig. Helse Bergen ønsker at Sentralblokken fortsatt skal være kjernen i den somatiske virksomheten også i de kommende 20 år. For å greie det, trengs en oppgradering av bygningen.

Selve hovedgrepet i arealplanen er å bygge opp enkelte sentre i området rundt Sentralblokken slik at det blir mulig

å flytte ut virksomhet og oppgradere frigjort areal slik at Helse Bergen får et moderne og hensiktsmessig sykehus tilpasset de utfordringene helsesektoren står overfor.

Når det gjelder sykehusdelen av psykiatrien, legger vi opp til at barne- og ungdomspsykiatrien sammen med Psykosomatisk avdeling skal videreutvikles på Haukelandsområdet. Den øvrige voksenpsykiatrien skal samles og videreutvikles i Sandviken.

Den økonomiske rammen for de bygningsmessige tiltakene er 2,8 milliarder kroner over en 7-årsperiode. Vi mener dette er en realistisk ramme og den er lavere enn det en legger opp til i andre deler av landet.

Arealplanen er en helhetlig plan hvor de ulike tiltakene bygger på hverandre. Samlet sett gir denne planen mye sykehusutvikling for de investerte midlene.

Investeringene må også sees i lys av at vi har region-sykehusfunksjon for Helse Vest og at sykehuset skal være drivkraften i forskning og utviklingsarbeidet i Helse Vest-området.

Denne presentasjonen bygger på tiltakene i revidert arealplanen for Helse Bergen som er behandlet og vedtatt i styret for Helse Bergen 25. august 2003 (styresak 57/03).

Utfordringer for Helse Bergen

Økt pasienttilstrømming

Aktiviteten ved Haukeland Universitetssykehus (HUS) har økt betydelig siden den siste store utbyggingen for 20 år siden.

Akutte innleggelser:

1985 38 pr. døgn
2003 76 pr. døgn

Akuttmottaket var opprinnelig dimensjonert for 35 ØH-innleggelser i døgn

Sykehusopphold somatisk sektor:

1993 48 554
2002 77 540

Av økningen på ca. 29 000 opphold utgjør dagopphold ca. 20 000

Høyt belegg på sengepostene og korridorpasienter har vært en stor utfordring for enhetene i Helse Bergen. Slik tallene indikerer, har det i perioden vært en klar dreining av virksomheten over mot mer dagbasert virksomhet.

Innleggelser voksenpsykiatrien

1999 1 053
2002 1 728

Dette gir en vekst på 64%. Andel øyeblikkelig hjelp er 95%. De psykiatriske enhetene har et stort og økende problem når det gjelder overbelegg. For å sikre et balansert tjenestetilbud, må Helse Bergen bygge ut kapasiteten på sykehusdelen av psykiatrien i tillegg til å bygge ut de distriktpsikiatriske sentrene,

Vi ser at kapasitetsutfordringene for Helse Bergen vil øke i tiden fremover. I opptaksområdet til HUS og Haraldsplass Diakonale Sykehus, vil befolkningen anslagsvis øke med 11% i perioden 2002 til 2020.

Det som gjør situasjonen ekstra krevende, er at den delen av befolkningen som i størst grad bruker helsetjenester, de eldre, øker langt mer. Det forventes en økning på 48 %

i antall eldre i aldersgruppen 67-79 år i perioden frem til 2020. Det er også verd å merke seg at selv om 1990-tallet hadde en forholdsvis rolig demografisk utvikling, så økte antall innleggelser per 1000 innbyggere. Forbruksratene økte altså mer enn endringen i befolkningen skulle tilsi.

Kombinasjonen av en betydelig endring i demografiske forhold og økte forbruksrater blir en stor utfordring for helsetjenesten. Skal Helse Bergen skal ha en mulighet til å møte denne utfordringen, er det av avgjørende betydning at planleggingen kan starte så raskt som mulig.

Behov for endring i bygningsmassen

Helse Bergen sin bygningsmasse varierer fra gode og hensiktsmessige bygg til saneringsklare bygg som gir en lite optimal driftssituasjon og påfører foretaket store kostnader til vedlikehold.

De medisinske laboratoriene på Haukeland Universitetssykehus er spredt på 5 bygninger og noen av disse bygningene er saneringsklare. Også Hudbygget drives på dispensasjon og må saneres.

Både Barneklubben og deler av bygningene som inneholder psykiatriske sykehusavdelinger er dårlige og ikke egnet for virksomheten slik den drives i dag. Forholdene i psykiatribyggene på Haukelands-området er av en slik karakter at vi i dag driver på dispensasjon fra forskrift om tvunget psykisk helsevern og de bygningsmessige kravene som lagt til grunn i denne forskriften (enerom, dusj/toalettforhold, aktivitetsrom m.v).

I motsetning til dette fremstår Sentralblokken som et godt og rasjonelt bygg, over 20 år etter at den var ferdig bygget. Sentralblokken og videreutvikling av denne vil være et helt sentralt element for Helse Bergen når det gjelder å møte de utfordringene som er skissert ovenfor når det gjelder økt antall pasienter som trenger akuttmedisinsk behandling og muligheten for å ivareta og videreutvikle de høyspesialiserte funksjonene.

Hvilke utbyggingsprosjekter anbefales

Som tidligere nevnt, er Sentralblokken et viktig element i den arealutviklingen som anbefales for Helse Bergen. For å få utnyttet det potensialet som ligger i Sentralblokken, er det nødvendig å etablere nybygg i direkte tilknytning til Sentralblokken for noen viktige funksjoner. Dette vil trekke ut virksomhet og frigjøre arealer i Sentralblokken.

1. Laboratoriebygg

Planlagt ferdigstilt 2007

- vil samle laboratoriene og legge til rette for en mer optimal laboratoriedrift.

2. Barne- og ungdomssenter

Planlagt ferdigstilt 2006/2010

- vil samle all somatisk behandling av barn og unge

3. Oppgradering Sentralblokken

Planlagt ferdigstilt 2009

- vil gi økt kapasitet for somatisk behandling

4. Barne- og ungdomspsykiatrisk sykehus

Planlagt ferdigstilt 2007

- vil gi et utvidet og forbedret tilbud til barn og unge i psykiatrien

5. Nybygg Martens, Sandviken

Planlagt ferdigstilt 2007

- vil gi et tilfredsstillende tilbud til unge schizofrene

6. Nybygg Sandviken

Planlagt ferdigstilt 2007

- vil gi økt sengekapasitet og mer optimal drift innen voksenspsykiatrien

7. Kreftbygg

Planlagt ferdigstilt 2009

- vil samle all aktivitet i Kreftavdelingen som i dag er lokalisert på 5 ulike steder og samlokalisere all annen ikke-kirurgisk kreftbehandling.

8. Nevrosenter

Planlagt ferdigstilt 2008

- samlokalisering av Nevrokirurgisk avdeling og Neurologisk avdeling

Innen sykehusdelen av psykiatrien ønsker Helse Bergen å videreutvikle barne- og ungdomspsykiatrien i et nytt bygg vis a vis det nye barne og ungdomssenteret på Haukelandsområdet. Den psyko-somatiske delen av voksenspsykiatrien vil også bli videreutviklet der. Den øvrige voksenspsykiatriske virksomheten ønsker Helse Bergen å videreutvikle på Sandvikenområdet.

Det er dessuten allerede satt i gang en utbygging av Bjørgvin DPS. Når denne utbyggingen er gjennomført, gjenstår ett større prosjekt knyttet til DPS-nivå i Helse Bergen. Ved Fjell og Årstad DPS, avdeling Årstad, er det planlagt å samle en

voksenspsykiatrisk poliklinikk/dagavdeling og en barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk.

Samlet sett vil de store byggeprosjektene i Helse Bergen summere seg til ca 2,5 milliarder kroner, investert over en 7-årsperiode. I tillegg anbefaler arealplanen en del mindre tiltak på ulike lokalisasjoner i Helse Bergen for ialt 300 mill kroner.

Den utbyggingsstrategien som Helse Bergen legger opp til, vil sikre at vi samlet sett får en godt oppdatert bygningsmasse som både kapasitetsmessig og kvalitetsmessig vil være i stand til å møte økt pasienttilstrømming.

Prosjektene

NYTT LABORATORIEBYGG

Laboratoriebygget er planlagt i nær tilknytning til Sentralblokken. Gjennom dette prosjektet oppnår vi:

- å få frigitt verdifullt areal i sentralblokken til økt klinisk virksomhet
- driftsmessige synergieffekter knyttet til drift og mindre utstyrspark
- å få revet en del saneringsklare laboratorier
- å samle forskning og klinisk virksomhet i et geografisk lite område med raske tverrgående forbindelser som igjen legger grunnlaget for økt volum og kvalitet på FoU-arbeidet

Styret i Helse Bergen behandlet forslaget om nytt laboratoriebygg i sitt møte 11. februar 2004 (sak 05/04) og gjorde følgende vedtak:

1. *Styret slutter seg til at det reises et nytt laboratoriebygg på "laboratorietomten" basert på de foreliggende planer. Prosjektering starter så raskt som mulig.*
2. *Realisering av prosjektet vurderes å være strategisk avgjørende for realisering av den vedtatte Arealplanen.*
3. *Styret ber administrasjonen komme tilbake til finansiering av byggeprosjektet basert på en utredning og evaluering av alternative modeller.*

Nytt laboratoriebygg (NLB) er tenkt plassert på en tilrettelagt tomt mellom Sentralblokken, Vivariet og UiBs bygg for basale biologifag (BB-bygget). To etasjer med parkeringsplasser under bakkenivå er allerede reist i kombinasjon med BB-bygget. Gjeldende reguleringsplan for tomten setter grenser for byggets høyde. Med sikte på å samkjøre etasjehøydene med Sentralblokken og BB-bygget, blir det

plass til 9 etasjer over gateplan med til sammen 19.600 kvm brutto.

Det foreslåtte nybygget vil med en brutto/netto-faktor på 1.8 gi rom for 10 900 kvm netto. Samlet byggekostnad for fullt ferdigstilt bygg – medregnet fast utstyr og inventar – er av Erstad & Lekven AS kalkulert til 539 millioner kroner (prisnivå 15.09.03).

Disponering av byggets arealer:

Sykehusets laboratorier med dagens driftsnivå: 52%
Universitetet i Bergen: 34%
Utleie, utvidede lab.funksjoner eller annen sykehus virksomhet: 14%

Beregninger viser at vi vil få synergieffekter ved å samordne og samlokalisere sykehuslaboratoriene. Det ligger også et gevinstpotensiale i grenseflaten mellom sykehus- og universitetsfunksjoner i nybygget. Dette vil til sammen bety at investeringen på 539 millioner kroner vil kunne forrentes fullt ut på en forsvarlig måte. I rapporten om laboratoriebygget er det vist at driftsmessige fordeler knyttet til arealer, utstyr, bemanning og forskning vil være større enn de økte "husleiekostnadene" som nybygget vil medføre.

Alternativet til et nytt bygg som samler laboratorievirksomheten, er ikke å la være å investere i bygg for laboratorievirksomhet. Deler av bygningsmassen for denne virksomheten er av en slik forfatning at noe uansett må gjøres. Den delen av laboratoriearealene som er saneringsklare, utgjør 4 986 kvm brutto. En reinvestering kun rettet mot dette behovet vil derimot ikke gi de synergieffektene som det pekt på ovenfor.

- 1 Barne- og ungdomssenter
- 2 Barne- og ungdomspsykiatrisk sykehus
- 3 Oppgradering av Sentralblokken
- 4 Nybygg over Stråleterapiavsnittet
- 5 Laboratoriebygg
- 6 Kreftbygg
- 7 Nevrosenter
- 8 Psykosomatisk avdeling

NYTT BARNE- OG UNGDOMSSENTER (BUS)

Bygget er planlagt på den tomten hvor Barneklubben ligger i dag, og vil bli realisert i to byggetrinn.

Gjennom dette tiltaket oppnår vi:

- et bedre behandlings- og omsorgsmiljø for barn som nå ligger på avdelinger med både barn og voksne.
- at tilbudet vil tilfredsstillere krav i lover og forskrifter.
- at forholdene for nyfødtd medisinen vil bli betydelig forbedret, både for pasienter, pårørende og ansatte.
- at barn og unge, som i dag er på ulike kirurgiske spesialavdelinger, også vil få tilgang til leketerapi og et tilpasset aktivitetstilbud.
- bedre mottaksfunksjon, bedre forhold for foreldre og pårørende som er på sykehuset over lengre perioder.
- forbedring av skole og leketerapi.
- at prosjektet vil frigjøre sengearealer og behandling i Sentralblokken.
- at vi får sanert et bygg som er over 50 år gammelt, som er påbygd i flere omganger og som i dag samlet sett fremstår som et lite hensiktsmessig bygg.

Styret i Helse Bergen behandlet i sitt møte 20. juni 2002 (sak 84/02) en rapport som anbefaler etablering av nytt barne- og ungdomssenter.

Det ble gjort følgende vedtak:

1. Styret for Helse Bergen HF slutter seg til at det arbeides videre med å få realisert et Barne- og ungdomssenter i Helse Bergen basert på konseptet i den fremlagte rapporten.
2. Administrasjonen gis i oppdrag å arbeide videre med tilrettelegging av organisatoriske tiltak, finansiering og oppstart av et konkret byggeprosjekt i takt med rullering av de fremtidige investeringsplanene.
3. Styret ber om at det også arbeides videre med ulike modeller for finansiering av et slikt senter.
4. Styret legger også til grunn at en i den videre planleggingen av senteret har fokus på arbeidsformer som sikrer en effektiv drift.

Barneklubben ble innviet i mai 1950 og var en frigjøringsgave fra det svenske folk. I takt med økt aktivitet og endringer i tjenestetilbudet, har Barneklubben blitt påbygget ved flere anledninger. Bygget slik det fremstår i dag, er ikke egnet til den virksomheten som foregår der, og det er betydelige arealmessige problemer knyttet til enkelte av funksjonene, for eksempel nyfødtposten, mottaket, skole/leketerapi og forholdene for pårørende.

Av barn og unge som innlegges ved somatiske avdelinger behandles ca. 65% ved Barneklubben, resten av målgruppen behandles ved en rekke kirurgiske og medisinske spesialavdelinger på Haukeland Universitetssykehus.

Realiseringen av dette senteret vil gi et nødvendig løft i behandlingstilbudet både til barn og unge som i dag ikke er innlagt ved Barneklubben, så vel som til barn og unge som i dag er pasienter ved Barneklubben.

Et fremtidig BUS skal diagnostisere, behandle og pleie alle barn som har behov for somatiske helsetjenester på spesialistnivå. Enkelte unntak vil det bli, men utgangspunktet er at barn og unge skal argumenteres ut av senteret, ikke inn i det. Senteret vil i norsk sammenheng gi et unikt tilbud til barn og unge. Ved å organisere tjenestene med barn og unge i sentrum, skal spesialistene komme til pasienten og ikke omvendt som nå.

Fakta om Barne- og ungdomssenter (BUS):

Areal: 26 311 kvm. brutto
15 947 kvm. netto
1,65 brutto/nettofaktor

Senger: 151

Kostnad: 702 mill. kroner (2002-kroner)

inkl. 45 mill i reserver og 63 mill. i sikkerhetsmargin

Prosjektkostnad pr. brutto kvm: 24 281 kroner

- pr. brutto kvm. inkl. sikkerhetsmargin:
26 600 kroner

En realisering av BUS med utflytting av all utredning og behandling av barn og unge til senteret, vil frigjøre rundt 40 senger fra andre avdelinger, hovedsakelig i Sentralblokken. BUS vil dessuten avlaste sentrale funksjoner som for eksempel poliklinikk og operasjon.

Planforutsetningene innebærer blant annet at senteret skal ha utvidet driftstid, f.eks. ved å gjennomføre polikliniske konsultasjoner og annen aktivitet utover ettermiddag og kveld og at de ulike enhetene i senteret skal praktisere sambruk av ulike rom og fasiliteter. Dette vil gi en effektiv arealbruk som reduserer både investering- og drifts-kostnadene.

NYBYGG OVER STRÅLETERAPIAVSNITTET

I denne sammenhengen er det et relativt lite prosjekt, men likevel viktig for å sette i gang den rokeringskabal som arealplanen legger opp til. Fremfor å satse på et eget rokeringsbygg, foreslår vi å etablere et nybygg over stråleterapiavsnittet som skal romme deler av de funksjonene som Kreftavdelingen i dag har i andre bygg. Som ledd i rokeringskabal blir dette viktig for å frigjøre og sanere Hudbygget som i dag drives på dispensasjon. Denne løsningen vil også passe godt i en mer fremtidig helhetlig løsning for kreftomsorgen gjennom et eget kreftbygg lokalisert i samme område.

Bygget er kostnadsberegnet til 53 mill kroner

OPPGRADERING AV SENTRALBLOKKEN

Arealer som frigjøres ved realisering av nytt laboratoriebygg og nytt barne- og ungdomssenter, skal oppgraderes.

Gjennom dette tiltaket oppnår vi:

- økt kapasitet ved akuttmottaket og observasjonsposten for å møte økt ØH-tilstrømming, dette vil også understøtte arbeidet med å optimalisere den akutt medisinske behandlingsskjeden
- økte behandlingsarealer for ytterligere satsning på poliklinikk og dagbehandling/dagkirurgi
- samling og bedre organisering av foretakets intensiv funksjoner
- økt sengekapasitet

Oppgraderingen er beregnet til 200 mill kroner.

INVESTERINGSPROSJEKTER MOT SLUTTEN AV PLANPERIODEN

Kreftbygg

Lengre ute i planperioden planlegger Helse Bergen et nytt kreftbygg. Kreftavdelingen er i dag spredd på 5 ulike lokalisasjoner på sykehusområdet. Det er stort behov for å samle denne virksomheten. I tillegg er det også viktig å samlokalisere all ikke-kirurgisk kreftbehandling i dette bygget, behandling som i dag gjøres ved andre avdelinger. Tiltaket er i arealplanen lagt inn med 500 mill kroner.

Nevrosenter

I arealplanen fra 2001 ble det anbefalt å etablere et nevrosenter. Utgangspunktet var å samlokalisere Nevrokirurgisk avdeling, Neurologisk avdeling,

Rehabiliteringsavdelingen og Nevroradiologi. Ved årsskiftet 2002/2003 ble Nevroklubben etablert som organisatorisk enhet. For å få ut samordningseffektene fullt ut, er det viktig at en også får til en fysisk samlokalisering. Tiltaket er i arealplanen lagt inn med 60 mill kroner.

Begge tiltakene:

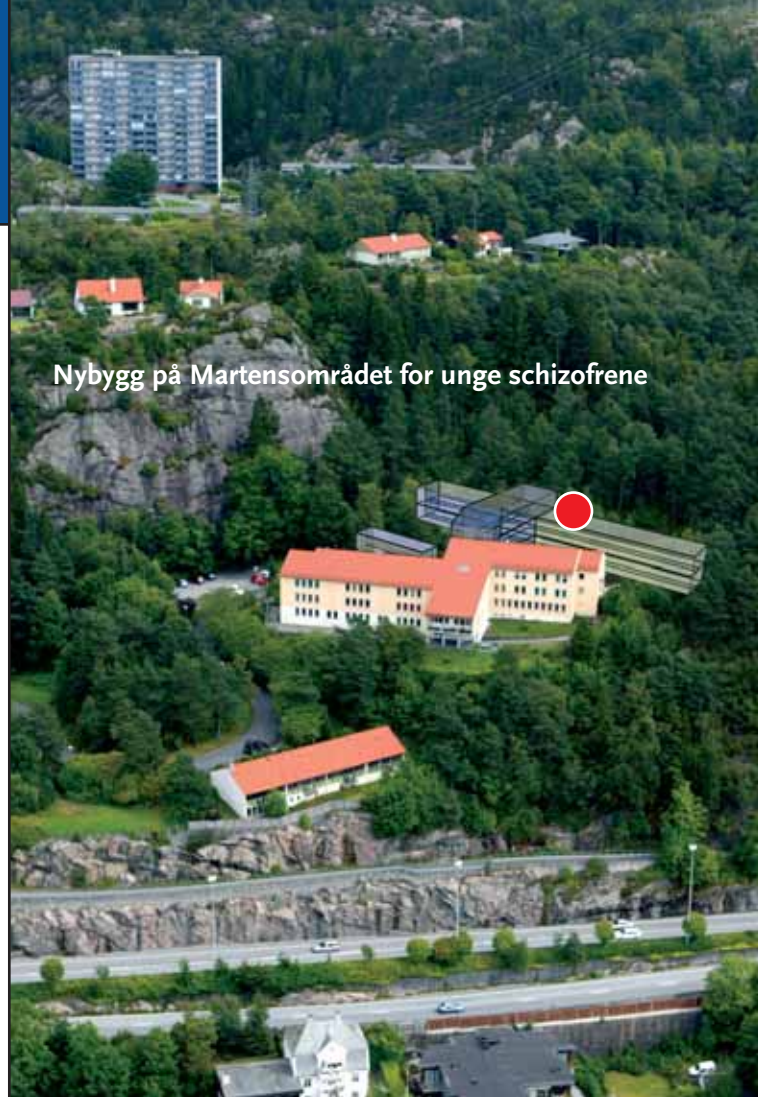
- vil samle virksomhet og gi en mer rasjonell drift
- kan realiseres på tomter hvor det i dag står bygg som vil bli sanert
- vil frigjøre areal og kapasitet i Sentralblokken
- vil bli utredet nærmere i løpet av kommende år.

UTVIKLINGSTILTAKENE INNEN PSYKIATRIEN

De store utbyggingsprosjektene innen psykiatrien er planlagt innenfor en kostnadsramme på ca. 500 millioner kroner. I den regionale opptrappingsplan for psykisk helse er det forutsatt 217 mill kroner til tiltak i regi av Helse Bergen HF. De resterende investeringsbehov må finansieres utenfor opptrappingsplanen. Ytterligere tiltak til i overkant av 100 mill er tatt med i arealplanen.

Nytt voksenpsykiatrisk tilbud på Sandviken

Nybygg på Martensområdet for unge schizofrene

På Haukelands-området vil to hovedfunksjoner innen psykiatrien bli videreutviklet:

- sykehusstilbudet innen barne- og ungdomspsykiatri: Nytt barne- og ungdomspsykiatrisk sykehus
- psykosomatisk avdeling, alderspsykiatrisk avdeling: Nybygg/ombygging av Psykiatrisk klinikk

Gjennom dette oppnår vi:

- nytt barne- og ungdomspsykiatrisk sykehus vil gi en opptrapping av tilbudet til barn og unge innen psykiatrisk behandling.
- ved å utvikle sykehusstilbudet til barn og unge med psykiatriske lidelser i eget bygg i nær tilknytning til Barne- og ungdomssenteret (BUS), får vi et eget "barnehjørne" på sykehusområdet som gir muligheter for rasjonell utnyttelse av fellesfunksjoner som leke/aktivitetstilbud og skolefunksjon.
- oppgradering av tilbudet til pasienter i Psykosomatisk avdeling og Alderspsykiatrisk avdeling. Lokalene som utgjør tidligere Psykiatrisk klinikk, er i en svært dårlig forfatning og lite egnet til å gi et behandlings-/pleietilbud til pasienter med psykiske lidelser. Deler av bygget kan utnyttes til kontorer.
- nærhet til de viktigste samarbeidende avdelinger for Psykosomatisk avdeling

Kostnadsramme inkl psykosomatikk 180 mill kroner.

Helse Bergen har kapasitetsutfordringer innen Barne- og ungdomspsykiatrien. I den regionale opptrappingsplanen er det vedtatt at Helse Bergen HF skal ha en barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling med 40 plasser. Vi legger til rette for følgende funksjoner:

- dagavdeling for førskolebarn
- dagavdeling for skolebarn
- dagavdeling for ungdom
- ambulante tjenester i forhold til både barn og ungdom
- familiepost
- døgnavdeling for barn i hovedsak 7 -12 år
- døgnavdeling for ungdom
- spesialteam (konsultasjonstjenesten, autismeteam, nevropsykiatrisk team)

Barn som legges inn på sykehus har av flere grunner behov for mer areal enn voksne. De skal ha aktivitetsareal og skoletilbud, samtidig som de har rett til å ha en av foreldrene hos seg under oppholdet (begge foreldrene ved alvorlig sykdom).

Samlet sett gir dette behov for et bygg på mellom 4800 - 5600 kvm brutto. Arealbehovet vil påvirkes av hvor mye sambruk en klarer å få til med BUS på funksjoner som skole og aktivitetstilbud. Med en forventet byggekostnad på 25.000 pr kvm brutto vil ytre ramme for prosjektet være 140 mill kroner, hvor 62 mill kroner er del av opptrappingsplanens investeringsrammer. Tiltaket vil bli realisert gjennom et nybygg.

På Sandviken-området vil fokus være på det voksenpsykiatriske tilbudet. Tilbudet vil bli videre utviklet gjennom:

- nybygg på Martensområdet, unge schizofrene (d.v.s. over 18 år)
- nybygg for sengeposter på parkeringsplassstomten, Sandviken
- ombygging og renovering av to av de gamle bygningene til behandling av psykosepasienter

Dette vil bidra til å:

- øke kapasiteten og forbedre kvaliteten vesentlig innen voksenalderpsykiatrien
- gi en mer optimal drift gjennom at virksomheten samles

Kostnadsramme 270 mill kroner

Helse Bergen har i dag 186 sykehusplasser i voksenalderpsykiatrien, fordelt på seks avdelinger. Målet med utbyggingen er å få totalt 253 plasser for å kunne erstatte sengene ved

Solli Nervesanatorium (27 sykehusplasser), og Valen sjukehus, Helse Fonna HF, (40 sykehusplasser for pasienter fra midtsektoren).

Innen voksenalderpsykiatrien er det tre utbyggingsprosjekter:

1. Tilbud til langtidspasienter (Prosjekt unge schizofrene)

Dette tiltaket gir et samlet tilbud til unge schizofrene ved at pasienter fra post 2 på Haukeland, pasienter fra Blåbærli og pasienter fra Valen samles i en enhet. Denne enheten vil ha 30 plasser, og Helse Bergen vil gjennom dette tiltaket kunne ivareta behovet for døgnplasser for denne målgruppen i vårt opptaksområde, også det ansvar Valen sjukehus har hatt for unge schizofrene fra midtsektoren. Tiltaket omfatter også totalt 24 plasser til en forsterket psykosepost, slik at vi samlet kommer opp i 54 langtidsplasser. Dette vil skje dels ved nybygg og dels ved ombygging av "Martensbygget" på Sandviken.

2. Prosjekt korttidsavdelinger

Korttidsplassene i sykehuset er knyttet til Avdeling for psykosomatisk medisin, Psykiatrisk akuttmottak (PAM), Avdeling for psykose og Avdeling for stemningslidelser. Avdeling for psykose og Avdeling for stemningslidelser har i dag virksomhet både på Sandviken og Haukeland. Enhetene ved Haukeland drives på dispensasjon fra krav knyttet til tvunget psykisk helsevern. I første byggetrinn planlegger vi å imøtekomme disse kravene og samle avdelingene på Sandviken-området.

Vi har da behov for 100 korttidsplasser på Sandvikenområdet fordelt på følgende vis:

- Psykiatrisk akuttmottak: 19 plasser
- Avdeling for Psykose: 35 plasser
- Avdeling for stemningslidelser: 46 plasser

Tilretteleggingen av 100 korttidsplasser er planlagt på følgende måte:

- Bruk av eksisterende sengebygg: 70 plasser
- Rehabilitering av eldre bygningsmasse: 16 plasser
- Nybygg: 16 plasser

3. Prosjekt psykosomatisk avdeling

Avdeling for psykosomatisk medisin skal lokaliseres på Haukelands-området, og skal inneholde både poliklinikk,

dag- og døgntilbud. Avdelingen har fått en regional funksjon for pasienter med spiseforstyrrelser, og det er planlagt at enheten også skal ha et eget senter innen traumer.

Det legges opp til en dimensjonering på inntil 39 plasser (en økning på 21 plasser fra dagens 18 plasser);

- 24 plasser knyttet til en nevropsykiatrisk enhet, som også skal ta i mot alderspsykiatriske pasienter
- 15 psykosomatiske plasser, hvorav 8 plasser ved den regionale posten for spiseforstyrrelser.

Tiltaket vil bli realisert dels gjennom nybygg og dels gjennom ombygning.

Kostnadsramme for prosjektet er 40 millioner kroner

De tre utbyggingsprosjektene vil sikre en funksjonell driftsorganisasjon på Sandviken-området, og legger til rette for den utbyggingen som skal skje på Haukelandsområdet knyttet til barne- og ungdomspsykiatri og Avdeling for psykosomatisk medisin.

4. Samling av poliklinikker

Tiltaket omfatter samling av poliklinikkene ved Fjell og Årstad DPS, avd. Årstad.

Dette vil legge forholdene til rette for samling av voksenalderpsykiatrisk poliklinikk, voksenalderpsykiatrisk dagavdeling og barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk til ett sted. Etableringen på Årstad vil bli delfinansiert over den statlige opptrappingsplanen for psykisk helse.

Kostnadsramme for prosjektet er 80 millioner kroner.

Helhetlig plan

Alle tiltakene innen somatikken og psykiatrien henger sammen i den forstand at de inngår i en helhetlig plan hvor de ulike tiltakene bygger på hverandre. Det er derfor vanskelig å endre innholdet eller rekkefølgen i utbyggingsplanene uten at det går ut over de andre tiltakene.

Arealplanen har en kostnadsramme på 2,8 milliarder kroner. Vi mener dette er en nøktern og realistisk ramme.

Samlet sett gir en slik utbygging som her er skissert, mye sykehusutvikling for de investerte midlene.

Et grunnleggende grep i alle tiltakene er å utnytte restverdien av eksisterende bygningsmasse sammen med nye bygg. Dette gir optimal lokalisering og god arealøkonomi.

www.helse-bergen.no

Helse Bergen HF
Haukeland Universitetssykehus,
Jonas Liesvei 65
5021 Bergen | Tlf 55 97 50 00
Org. nr: 983 974 724